

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 245.

Tredie Session.

73de Møde.

Tredagen den 6te Februar.

(Fortf.)

Ordføreren (fortsat): Man kan let indsee, at ved flere Leiligheder kan Underviisningen blive temmelig knap, og at Læreren til sin Tid kan være fristet til at afforte den mere, end ønskeligt er; men det er nu engang hele Skolens Plan, at opdrage disse Børn meest ved stadigt Arbejde og ordentlig Virksomhed, og i 3 a 4 Timer daglig en stor Deel af Aaret vil desuden ogsaa kunne udrettes en Deel, naar disse Timer anvendes vel. Altsaa bliver der virkelig sørget for Underviisningen, og man kan nu være overbevist om, at, naar Anstalten gaar over til den høitærede Cultusministers Tilsyn, vil denne fulde Maade stee sin Ret. Men at det ogsaa af den Grund maa være besværligt for Forstanderen at komme ud af det, det indrømmer jeg meget villig, ligesom det ogsaa er sandt, at dette Aars Høst har været meget simpelt, saa at Forstanderen vil have ondt ved at bestridde samtlige Udgifter i det næste Aar; men saaledes som den høitagtede Cultusminister har udtalt, har ogsaa Udvalget meent, at, naar Forstanderen ikke er kommen med en yderligere Begjæring, skjøndt han jo i den sidste Tid har vidst, hvilket Resultat Høsten vilde giye, saa var der ingen Opfordring for Udvalget til at gjøre yderligere Forlangende for ham i denne Henseende. Skulde det i det følgende Aar vise sig, at Manden ikke vilde kunne subsistere, og der findes Grund til at ønske ham bevaret for Stiftelsen, vil jo Cultusministeren i næste Aar kunne komme med en Begjæring, som kan være fuldkommen saa vel begrundet, som den kan være nu i dette Øieblik, og af denne Grund har Udvalget ikke troet at burde tage Hensyn

der til. Hvad angaaer de Bemærkninger, som bleve fremsatte af en æret Rigsdagsmand for Skanderborg Amt om den høie Betaling, Manden faaer, da vil jeg bede saghyndige Mænd at regne efter, hvad det koster at føde en saa stor Mængde Børn, over dobbelt saa mange Menneffer, som der udfordres til Gaardens Drift; thi, dersom han havde ordentlige arbejdsdygtige Folk, vilde han kunne hjælpe sig med Halvdelen, ja maaskee endog med Trediedelen af dem, han nu maa føde, og derfor klæde og forsyne i alle andre Henseender. Tages dette i Betragtning, saa vil man indsee, at Betalingen langtfra ikke er høi, men tværtimod maa ansees for meget tarvelig.

Black: Den ærede Ordfører har tillagt Bestyreren af det her omhandlede Institut særdeles Roes. Jeg troer rigtignok, at den er noget overdreven, og det har altid forekommet mig forunderligt, naar man har tænkt paa at opdrage Børn for Statens Regning paa en saadan Maade, som ved dette Institut og ved flere andre. Det er ikke den fellenbergiske Methode, som bliver fulgt her. Den fellenbergiske Methode er efter Ordførerens egne Ord at opdrage Børnene i Familier, men dette er ikke Tilfældet her; her blive de opdragne i en Flok, som for den meste Tid bliver overladt til sig selv. Her offerer Staten store Summer paa disse Børn; dersom de derimod bleve opdragne efter den fellenbergiske Methode, og de, som det i flere Egne er brugt, bleve satte ud til Huusmand eller andre Folk, som stadig kunde have Opsigt med dem — men det mangler her, endlige Familie-Samliv — da vilde Hensigten meget bedre opnaaes; thi det er ikke alene for at faae Arbejde af dem, at de blive satte ud, det er ogsaa for at faae dem opdragne saaledes, at de kan blive nyttige Borgere i Staten